

Maandag 22 juli 1918 – enige editie

Londen, 21 juli. Officieel. Onze vliegers hebben 18 ton aan bommen geworpen op de spoorwegen bij Kortrijk en Rijsel en op Zeebrugge, op drie grote munitieopslagplaatsen en op kazerneringen. Wij hebben veertien vijandelijke vliegtuigen naar beneden geschoten en drie andere met een defect stuurtoestel naar beneden gejaagd.

Van de Britse vliegtuigen worden er zeven vermist.

Rede van Balfour.

Londen, 22 juli. Het onderstaande is de tekst van sommige passages uit de rede die Balfour zaterdag, naar aanleiding van het nationale feest der Belgen heeft gehouden in Westminster.

"De aanval op België wordt dubbel schandelijk, door het feit, dat de aanvaller beloofd had een verdediger te zullen zijn, en dat degenen, die door Duitsland werden overweldigd, juist het volk waren, dat Duitsland zelf beloofd had te zullen verdedigen. Ook is het waar en kan het niet worden vergeten, dat een volkomen minachting van Duitsland voor traktaten iets is, dat we moeten in herinnering houden, telkens wanneer wij ergens onze politiek baseren op Duitse beloften. Wanneer de tijd komt, dat Europa, om de tafel der beraadslagingen geschaard, zal hebben te overwegen, hoe het zichzelf zal kunnen beschermen tegen een herhaling van de verschrikkingen en schanddaden, waarvoor Duitsland verantwoordelijk is geweest, zal het voor Europese staatslieden onmogelijk zijn te vergeten, dat een Duitse belofte geen bindend contract is. De wereldvrede zal voorwaar op een zwakke grondslag berusten, indien ze op niets hechters steunt dan op een plechtige overeenkomst met Duitsland. Dat is een allerbelangrijkste feit, dat wij niet moeten proberen te vergeten. In de aanvangsstadia van deze

gedachtewisseling zijn de Duitsers wel zo goed geweest op te merken, dat België al dit ongeluk over zichzelf had gebracht door aan de Duitsers niet toe te staan om hun land te verdedigen. Wat een nietige uitvlucht is dit, maar nietig als zij is, ben ik er niet zeker van dat het grote publiek het cynisme ervan ten volle begrijpt. Juist terzelfder tijd, dat België door het Duitse leger werd aangevallen, maakte een tweede vrij land bekend, dat het bereid was zijn neutraliteit tegen alle aanvallen te verdedigen. Hoe gedroegen zich de Duitsers ten opzichte van die toestand? Ze zonden een document, – waarvan ieder, die de moeite wil nemen, inzage kan nemen – waarin zij de Zwitsers complimenteerden met hun moed en vooruitziendheid (ik ben de juiste bewoordingen vergeten; maar daar komt het op neer) en waarin ze verklaarden, hoe verheugd zij erover waren, te vernemen, dat de Zwitsers besloten waren om, wat het ook mocht kosten, hun positie als neutrale staat te handhaven. Je hebt dus dat op één en hetzelfde ogenblik,

1. Dat België wordt aangevallen en dat tot dit land gezegd wordt, dat de neutraliteit iets is, waardoor een zo zwakke natie zich niet moet verdedigen tegen een zoveel krachtiger – en – naar ik aanneem – zoveel beschaafder natie dan zijzelf; en
2. Dat aan een andere natie – eveneens een kleine natie – gezegd wordt, dat ze goed handelt door aan de wereld mede te delen, dat ze niet zal toestaan, dat aan haar neutraliteit wordt geraakt, en dat ze alle voorbereidselen treft om dat te beletten.

Er kan niet aan worden getwijfeld dat – indien het voor de Duitse hogere legerleiding meer gelegen was gekomen om Frankrijk aan te vallen door Zwitserland dan door België, het België zou zijn geweest dat gelukwensen zou hebben ontvangen van de Duitse regering, en Zwitserland onder de Duitse hak zou zijn verpletterd.

Maar zeker heeft de Duitse rijkskanselier aan zijn beledigingen aan het adres van België de kroon opgezet in zijn laatste rede, waarin hij aan de wereld mededeelde, dat Duitsland zich niet voorstelt om België voor altijd te houden, maar dat het zich voorstelt België te blijven gebruiken als een ruilpand. Ge herinnert u misschien dat Hertling, toen hij dacht dat de dingen voor Duitsland niet zo goed gingen als hij wou, zijn jongste rede hield, en in de Rijksdag uitvoerig had uitgeweid over de bekende vier punten van Wilson. We weten, wat Hertling toen zegde. Het tweede punt van de vier van president Wilson is, dat volkeren en provincies niet door de ene soevereiniteit zullen worden verkwanseld aan de andere, als waren zij enkel goederen of pionnen in een schaakspel om het machtsevenwicht. "Deze clause in Wilson's uitlating" – zo vervolgde de Duitse rijkskanselier – "kan onvoorwaardelijk worden ingewilligd; ja, men moet er zich over verbazen, dat de president der Verenigde Staten het nodig heeft geacht, daar nog weer eens op aan te dringen. Vergelijk dit nu eens – zegde Balfour verder – met de jongste uitlating van dezelfde spreker, waarin hij verklaart dat de bezetting van het huidige bezit in België enkel betekent, dat hij een pand in handen heeft voor onderhandelingen in de toekomst. Wat nu betekent een pand in de zin, waarin het door de rijkskanselier is gebruikt? De ware betekenis ervan is, dat Duitsland, na België, zonder dat het daartoe was gedwongen, te hebben aangevallen, na het te hebben veroverd en na de verovering meedogenloos te hebben behandeld, na het te hebben beroofd van alle stoffelijk voordeel en morele voorrechten die aan de vrijheid verbonden zijn, bereid is het vrij te laten, onder voorbehoud, dat het enig ander gebied zou kunnen krijgen, waarin de Duitsers hun bijzondere gaven zullen kunnen tentoon spreiden. Wanneer hij spreekt van een pand en van het uitwisselen van België voor een ander district, in een ander land, of enige andere kolonie, zou dat enkel kunnen betekenen, dat hij er in zal toestemmen België niet langer slecht te besturen en te onderdrukken op voorwaarde,

dat de mogendheden zullen toestaan dat Duitsland enige andere gebieden in Europa of ergens anders slecht zal besturen en onderdrukken. Dit is de betekenis van België te behandelen als een onderpand, en het betekent niets anders.

Mij schijnt het toe, dat van alle schanddaden, waaraan België heeft blootgestaan, er geen is geweest zo beledigend als deze.

Het Belgische nationale feest.

Havre, 21 juli. De huldiging van generaal Leman op de Belgische nationale feestdag is een grote betoging geworden. Omringd door de generaals Stassin, Jacques en Bertrand, die in 1914 te Luik waren, werd generaal Leman gelukgewenst door Cooreman, de minister-president. Leman bracht hulde aan zijn medewerkers van 1914, vervolgens aan de troepen der bondgenoten, die hij op 14 juli heeft zien defileren. De plechtigheid, die door zesduizend mensen werd bijgewoond, werd besloten met een te deum.

Er waren 60 parlementsleden overgekomen om deel te nemen aan een door de regering aangeboden noenmaal. Minister Cooreman voerde het woord en heeft onder meer het optreden gebrandmerkt van een handvol activistische verraders en hulde gebracht aan de doden. Tenslotte sprak Cooreman zijn vertrouwen in de overwinning uit en bracht een heildronk op de koning uit.

Baron Ancion heeft als oudste der parlementsleden de heldhaftige soldaten gehuldigd en gezegd, dat er geen vrede kon zijn zonder verplettering van de vijand.

Parijs, 21 juli. De Belgische nationale feestdag is in geheel Frankrijk gevierd. Te Parijs is een plechtige kerkdienst gehouden door de Belgische missie. Te Versailles is de viering van de feestdag door een grote menigte bijgewoond.

Bij Enschede zijn gisteren drie Franse en een Belgische
krijgsgevangene over de grens gekomen.